

MUISTUTTAJA JA VAATIMUSTEN ESITTÄJÄ
Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistys ry (ILYY)
Iisalmen luontomuseo, Kirkkopuistonkatu 9, 74100 IISALMI
iisalmi.luontomuseo@gmail.com
p. 017-818 387, 0407212618; Y-tunnus 0758532-0

Muistutus Itä-Suomen aluehallintovirastolle, kirjaamo.ita@avi.fi
Pitkälehdonsuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan lupamääräysten tarkistaminen,
Kiuruvesi ja Vieremä

VIITE: ISAVI/54/04.08/2013

Tämä muistutus korvaa 18.10.2013 lähetetyn alustavan muistutuksen

"Vanhassa luvassa (s. 22, kohta 4.) todetaan, että "oikovirtaukset pintavalutuskentällä on estettävä ja alueella olevaan ojaan on tehtävä vähintään 12 ojakatkoa tai patoa". Yhdistys kävi tuotantoalueella kesäkuussa ja lokakuussa 2013. Ojassa ei ollut katkoja tai patoja. Kuivatusvesi virtasi avointa ojaa pitkin suoraan puroon. ELY:n tarkastuspöytäkirjoissa tähän on puututtu ja kehoitettu korjaamaan (esim. 30.7.2005, 9.6.2006, kts liitteet). Voimassa olevassa luvassa lukee: "pintavalutuskentän kunto on tarkastettava säännöllisesti" (s. 22) Toiminnanharjoittajaa koskee selvilläoloperiaate, jonka mukaan yrityksen tulee olla tietoinen toimintansa aiheuttamista ympäristöhaitoista. Toiminnanharjoittaja ei selvästikään ole noudattanut annettuja ohjeita.

Pintavalutuskentän ja varsinaisen tuotantoalueen välissä on ojasto, laskeutusaltaat ja pumppausallas. Tämä kokonaisuus on kaivettu hiekkaiseen mineraalimaahan. Ojien reunat olivat romahtaneet pohjalle tai sitten ne olivat romahtamaisillaan. Ojien ja altaiden reunat olivat hyvin heikot pitkin matkaa. Virtaaman suuri vaihtelu aiheuttaa väistämättä ojaeroosiota, joka on suuri ongelma nimenomaan tällä tuotantoalueella (kuva 2.). Mineraalimaakontaktit lisäävät kuormitusta oleellisesti (kuva 1.). BAT ei poista päästöjä näissä hiekkaloissa. Jos toiminnanharjoittaja ei tiedä toimintansa vaikutuksia ympäristöön, lupaa ei voi myöntää.

Vanhassa hakemuksessa Vapo toteaa (dnro ISY_2003_Y_154, annettu 16.7.2004, s.7):

"Vesistöön johdettava bruttokuormitus, jolloin puhdistusjärjestelmien vaikutus on otettu huomioon, on hakijan mukaan Pitkälehdonsuon 103,7 ha:n tuotantoalalta vuodessa 830 kg kiintoainetta, 37 kg fosforia ja 1 410 kg typpeä."

Uudessa hakemuksessa Vapo toteaa (2013, s.7):

"Pitkälehdonsuon keskimääräinen bruttokuormitus vuosina 2006-2012 on ollut 4336 kg/a kiintoainetta, 31 kg/a fosforia ja 710 kg/a typpeä Pitkälehdonsuon arvioitu tuleva bruttovuosikuormitus tehostamisen jälkeen on 2 376 kg kiintoainetta, 20,4 kg fosforia, 645 kg typpeä ja 14 151 kg liuennutta orgaanista ainesta."

Ei ole uskottavaa, että toiminnanharjoittaja pystyisi arvioimaan tuotantoalueensa todelliset päästöt. Edellinen lupa myönnettiin huomattavasti pienemmillä päästötiedoilla kun varsinainen toteuma oli vuosina 2006-2013. Jos toiminnanharjoittaja ei tiedä toimintansa vaikutuksia ympäristöön, niin lupaa ei voi myöntää.

Suunnitelmissa laskeutusaltaiden tilavuus näyttää olevan niin pieni että sulamisvedet eivät millään mahdu altaisiin eikä yksi pumppu ehdi riittävästi siirtämään vettä pintavalutuskentälle keväällä ja rankkasateiden yhteydessä. Jos pintavalutuskenttään tulee liikaa vettä kerralla, niin sen puhdistusteho laskee huomattavasti. Yhtiö joutuukin näillä suunnitelmillä aina joka kevät turvautumaan säännöllisiin ohitusjuoksutuksiin. Tällöin suurin osa kiintoaineesta menee sellaisenaan vesistöön.

Vaativuudet

1. Avin tulee vaatia lisäselvitys miten yhtiö on varautunut joka kevät toistuviin sulamisvesiin sekä rankkasateisiin, että ne voitaisiin kokonaisuudessa kierrättää pintavalutuskentän kautta.

Kuivatusvesien varastointikapasiteetti on aivan liian pieni.

2. Avin tulee vaatia lisäselvitys miten yhtiö aikoo poistaa hiekan haittavaikutuksen pintavalutuskentästä. Pintavalutuskentän edessä oleva allas ja siihen johtava oja sekä laskeutusaltaat on rakennettu mineraalimaahan (hiekkaa). Veden pinnan nopea vaihtelu entisestään lisää reunaeroosiota. Ajan kanssa hiekkaa siirtyy merkittävässä määrin pintavalutuskenttään. Tämä puolestaan heikentää huomattavasti ko. kentän puhdistustehoa.

3. Vaadimme, että Avi referoi tarkastuspöytäkirjoja ja määrittelee miltä osin aiempaa toimintaa sortuvien reunojen huollossa pitää muuttaa (liitteet). Mukaan lukien pintavalutuskentän vallin korotus sekä vaati selityksen miksi yritys ei ole onnistunut tekemään patoja pintavalutuskentälle oikovirtausten estämiseksi.

Kuva 1: ojat, altaat on kaivettu mineraalimaahan

Kuva 2: ojien reunat romahtavat

Liitteet: Tarkastuspöytäkirjat 4 kpl

Iisalmessa 4.11.2013

Iisalmen Luonnon Ystävien yhdistys ry:n puolesta

Jarmo Yliluoma, puheenjohtaja

Pertti Kaarakainen, rahastonhoitaja